

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izbaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorska ulica št. 16. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: Šeststopenjska petiti-vrata 4 kr., pri večkratnem ponavljanju dajo se popust. — Volja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatelj na dom volja mesečno 9 kr. več. Po pošti volja za celo leto 10 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 223.

V Ljubljani v četrtek, 1. oktobra 1885.

Tečaj II.

Vabilo na naročbo.

Z oktobrom 1885 pričela se je nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponové, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10.—
„ pol leta	5.—
„ četrt leta	2:50
„ en mesec	—85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6.—
„ pol leta	3.—
„ četrt leta	1:50
„ mesec	—50

za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.

Ljubljana, 1. oktobra.

Burno, polno prezanimljivih dogodkov je tekoče leto. Kmalu prikazujejo se na političnem obzorji blagodejna znamenja mirne in vesele bodočnosti, kmalu zopet obdajajo ga temni z bliskom in gromom preteči oblaki. Tako naglo sta se malokdaj menjavala v zgodovini up in strah, kakor se je to zgodilo pretekle mesece tega leta. Znani so dogodki, ki so se vršili na afrikanskih in azijskih tleh, znano je, kako kočljive so bile postale zadeve tam in tu. A zoper vse pričakovanje so se stvari takó izišle, da se je nadaljno prelivanje krvi, katero se je videlo neizogibno, preprečilo in da je bil konec neprimerno srečnej nego začetek. Ravno to hitro in urno vršenje pa, to izpodirvanje jednega dogodka po drugem, pojasnuje nam, zakaj

se je danes uže popolnoma pozabilo na pojave, ki so še pred nedolгим obračali náse vso našo pozornost. Kakor hitro so bile razmere ob afganski meji postale napete, ni nikdo več mislil na toliko časa trajajočo vojsko v vročem Sudanu in spomin na junaka Gordona je skoro izginil iz sveta. Tudi prelivanja krvi ob mejah Kitajske se ni nihče več spominal, ko je afganska zadeva bila začela pretiti s svetovno vojsko. A kedo bi si bil mogel domišljevati, da bode tudi rusko-angleški prepir tako kmalu pozabljen? Kateri, še tako bistrourni politik in diplomat je bil vstani napovedati nove dogodke, ki so imeli tako nepričakovano iznenaditi svet? Še so se vršili dogovori med Anglijo in Rusijo, ko se razvname prepir med Španijo in Nemčijo, od katerih dveh vlastij ni pač nihče mislil, da zamoreti trčiti skup. A da-si so tudi to Karolinskih otokov tikajočo se zadevo najnovejši dogodki na jugu potisnili z dnevnega reda, hočemo se vse jedno še nekoliko z njo pečati, ker je v marsikaterem oziru zanimljiva in poučljiva.

Ravno vsled tega spora med Špansko in Nemško in vsled pojavov, ki so pri tej priliki v Španiji stopali na dan, postaja nam pogled jasnej in zdi se nam zdaj marsikaj razumljivo, kar si poprej razlagati nismo mogli. Vsakojaka poročila dohajala so nam uže dolgo časa iz Španske, vsled kojih se je sklepati moralo, da stoji sedanja vladna zistema ondi na zeló slabih nogah in da potrebuje le malo priložnosti, da se tam izvrši prevrat na korist ljudovlade. Ni čudo tedaj, da se je ravno sedaj, ko so bili duhovi vročerknega španskega prebivalstva vsled vesti, da si je Nemčija prilastila kos španske zemlje, tako silovito razburjeni, uže mnogo o takem prevratu govorilo. Dogodki v Madridu bili so zares taki, da je moral človek biti na vse

pripravljen. Videlo se je, kakor da je špansko ljudstvo prišlo ob ves razum. In razburjenost ni se bila polastila samo posameznih vrst človeške družbe, prevladala je bila temveč vse kroge in je celó med vojaštvom priklopela do tolikega vrhunca, da so z nemškimi redi odlikovani častniki trgali si te raz prs ter pošiljali jih nemški vladi s pristavkom nazaj, da si hočejo novih redov pridobiti v boji zoper Nemčijo. V očigled temu je pač marsikedo trepetal za prestol Alfonza XII. Ljudstvo kričalo je brezmiselnó po maščevanju, a vlada ni smela zapustiti potov, ki so vsaki državi po mednarodnem pravu v enakih slučajih odmerjene. Svet je radoveden pričakoval, kako se te stvari razmotajo. A glej, Alfonz XII. pozna temperament svojega ljudstva bolje, nego kedo drugi. Prvi trenotek se res ni dalo mnogo ukreniti zoper razkačene množice, a ko so si le-te, dasi na malovreden način, ohladile nekoliko svoj srd, tedaj posegla je vlada s strogo roko vmes in mir in red vrnila sta se. Nihče bi ne bil pričakoval po tem, kar se je poprej čulo v skrivnih zarotah v Španiji, da bode vlada imela moč, tako hitro konec storiti vsem izgredom. A ravno vsled tega bode se odselej o razmerah v Španski drugače sodilo, kakor dosedaj. Zadnji dogodki pokazali so dovelj jasno, da republikanska ideja v Španski še nikdar ni poglala tako močnih kalí, kakor se je to v obče mislilo.

Na drugi strani moramo pač obéudovati hladnokrvnost, katero so nemški politiki pri tej priložnosti pokazali. Zastava nemške države bila je v Madridu z nogami teptana, nemški poslanik na nečuvén način inzultovan, a vse to diplomatov v Berlinu ni spravilo z ravnotežja. Kaj taki čini v mednarodnem pravu pomenijo, je znano. Špansko-

Listek.

Prokleta!

(Roman Spisal Emile Richebourg; po E Vacanovi predelavi prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

Rouvenat se ustraši. „Ne, ne!“ deje. „Zdaj še ne! . . . Ali ne pride dol?“ — „Ne, ona želi sama ostati. Tudi bode obedovala v svoji sobi.“

Ob deveti uri zapusti lepi Fran pristavo senillonsko s potno svojo culico na hrbtu.

Na bregu rekinem sreča svojega očeta, kateri se je v bližini klatil. Pové mu, kaj se je prigodilo.

Josip Parizel je bil tega prav nevoljen. „Ali ti nisem rekel, da bodi previden ter deklici ničesar ne povej?“ — „Kar se je zgodilo, to se je zgodilo!“ zamrmrá sin. — „Da, pa ta tvoja neumnost naju bo lahko veliko stala.“ — „Bodeva videla.“

Parizel prime svojega sina za ramo ter popšepeče mu hitro: „Ali si videl?“ — „Kaj?“ — „Senco, katera je lezla skozi grmovje?“ — „Ničesar nisem videl. Jaz ne verjamem na strahove.“

— „Jaz bi pa prisegel, da se nisem motil.“ — „Kaj še! Kar si videl, bila je k večjemu vejoča topolova senca!“

Sè zvonika fremicourtskega udarila je baš ura devet, ko dospe Mardoche na malo cerkvišče.

Leon ga je uže čakal ter stopi proti njemu. Starček ga prime za roko. „Ali me uže dolgo čakate?“ povpraša. — „Ne; pa želel bi uže skoro izvedeti, zakaj ste me sim pozvali. Kaj li bodeva počela? Kam pojdeva?“

Stari Mardoche reče smehljaje se: „Le potrpite, mladi moj prijatelj. Ali ni uže lepo, v tako krasni noči šetati se? Dobri ljudje fremicourtski odhajajo uže spat; v polu uri bodo spali kakor marmotice. V vsi vasi bodo le še mačke čuvalé po strehah; kajti kmetje se dosti ne brigajo za hladnó in krasoto zvezdnate noči; njim je solnce ljubše, ki jim obraze peče; da jim ono le ogreva grude ter da žito zori. Meni je pa ljubša luna — njena luč je zamolčljivejša. Le pogledjte, kako je lepa! Solnce mi je prebliščivo! Po noči ne vidim svojega gorja tako natanko, in, če se mi dá jokati, potem se prosto razjočem, ne da bi se bal, da me kdo vidi ali sliši! — V hiši tu pred nama

je bilo ravnokar še okno odprto, in luč je gorela. Okno so zdaj zaprli, in luč ugaša. Na to sem čakal. Tako! In zdaj, dragi mi prijatelj, spomnite se svoje matere ter izprašujte svoj spomin. — Mislite si, da je decembrova noč, da silno mrazi ter da je nebo oblačno in tožno. Vaša mati zapusti Saint-Irun ter krene proti Fremicourtu Vihar zvižga v drevesih, sneg pada. Ona pride na to cerkvišče. Vi hodite na njenej strani, ona vas vodi za roko, ali vas nosi v naročaji . . . Kam li gre? Kam greste vi? . . . Dejte, sledite mi!“

Nekaj minut sta molče dalje stopala. Mardoche odpre omrežna vrata ter oba stopita na majhen ograjen prostor.

Mesečna luč je obsvetljevala tožno grmovje, izmed katerega se je tu pa tam vzdigoval bel kamen. Leon se strese. „Pokopališče!“ zamrmrá.

Mladenič prične teško sopsti. Sledil je starému prosjaku. Ta se ustavi na najpustejšem kraju pokopališča. Mesečna luč je tu svetlo sijala na neobdelan siv kamen, s katerega je neznana roka odpravila bila koprive, trave in druge povijuše.

nemška vojska zdela se je po tem dogodku skoro neizogibna, vendar treznost železnega kancelarja je vse to preprečila. Ako strogost, s kojo knez Bismarck izganja proti navadnim pravilom mejnarodnega prava iz Nemčije inozemce, žali naše najnežnejše čute, ne moremo se prečuditi njegovemu samega sebe zatajajočega postopanja v tem oziru. S tem, da je razžalitev Nemčije tako milo sodil, pokazal je dejansko, da želi mir in da se misli v istini izogibati vsemu, kar bi znalo ta mir kaliti.

Še nekaj pa je posebne pomenljivosti pri tem špansko-nemškem sporu. Knez Bismarck stavil je predlog, da naj razsodi sv. Oče v Rimu, kedo obeh prepirajočih se strank ima prav. Tudi s tem pokazal je nemški kancelar politično svojo bistroumnost in politični svoj takt. Špansko ljudstvo je katoliško in ne more se zoprstavljanju temu predlogu, da si bi se bilo vsacega drugega razsodnika branilo. Ta Bismarckov predlog pa je tem večjega pomena, ako se pomisli, da razmere med Berlinom in Rimom niso bile do sedaj najboljše. S tem dobljenih je tudi mnogo src v Nemčiji bivaajočih katolikov, ki radostno ta predlog kancelarjev pozdravljajo. Reči se mora, da knez Bismarck v tej zadevi ni mogel srečnejše postopati, kakor je, in ako se ta spor brez vseh slabih nasledkov konča ter se v bližnji bodočnosti zopet vrne mir in sporazumljenje med obe državi ne more se odrekat, da gre pred vsem njemu za to največja hvala in zasluga.

Dogodki v vzhodni Rumeliji.

Iz Plovdiva poroča se „Pol. Corr.“ iz bolgarskega vira, da je iz Šumle došla konjica odpotovala na svoje pozicije in dospelo tja iz Sofije topničarstvo in pešci. Narod pripravlja dohajajočim četam navdušen sprejem, hiše okrašuje z zastavami in zelenjem, zvečer došlim pa prižiga bengaličen ogenj. Knez Aleksander je izjavil, da bolgarske čete le zaradi varnosti dohajajo v Rumelijo, on da nikakor nič sovražnega ne namerava proti Turčiji. V vsej deželi vlada zdaj še popoln mir in red; od vseh strani pošiljajo se prostovoljni denarni doneski za pokritje slučajnih vojnih stroškov.

Poročilo iz Belgrada pravi, da so se belgrajski bogoslovci prosili, naj bi se tudi oni uvrstili med vojake, in da so to dovoljenje dobili. Učiteljsko društvo je sklenilo, svoje premoženje državi ponuditi na razpolaganje. Narod tekmuje med seboj gledé požrtvovalnosti, in kadar se pokaže kralj, prirejajo se mu patrijotične demonstracije.

Kakor poroča „Pol. Corr.“, vlasti do zdaj niso Srbiji še dale nobenih pozitivnih svétov, marveč samo izrekle nadejo, da se bode Srbija previdno obnašala. Od srbske strani se poudarja, da je Srbija do zdaj jedina izmed vseh balkanskih držav po polnem ugodila vsem pogojem berolinske pogodbe; zdaj pa da se mora njeno postopanje tako uravnati, kakor zahtevajo nje interesi.

Mardoche prime mladeniča za ramo. „Ali vidite ta kamen?“ povpraša. — „Da.“ — „On ima napis. Sklonite se ter berite.“

Mladenč uboga.

Tresočim glasom bere:

„Umorjenec. 24. junija 1850.“

25.

Leon se zopet vzravna ter zvedavo pogleda Mardoche-a.

Mardoche nadaljuje: „Pred devetnajstimi leti so ubili tujega mladega moža na deželni cesti med Fremicourtom in Civry-jem. Ta neznanec je bival v Saint-Irune v gostilnici pri starem Bertauxu. Moral je biti nekako dvajset let star, bil je velik in brhek kakor vi, plemenit, izobražen kakor vi, bil je miločutnega srca kakor vi ter zval se je Leon — kakor vi!“

Mladenč starčka krčevito prime za roko. „Dalje!“ zajecija, „dalje!“

In Mardoche nadaljuje: „Mladi gospod, odkrite svojo glavó, zakaj vi stojite na grobu svojega očeta!“

Leon sname klobuk ter glavo povesi. Potem se zopet brzo vzravna ter potegnivši si z roko

Posebnih poročil o dogodkih v vzhodni Rumeliji ni; kaže se, da se vse nekako bolj polagoma in varno razvija. Celó „Pol. Corr.“ zdaj bolj poredkoma prinaša poročila. Nasproti temu pa se poroča z drugega konca Balkana o novem gibanju. Miriditje, znani, večno nemirni katoliški rod v severni Albaniji, so se baje uprli ter uplenili več sto konj in mnogo vojne priprave in streliva, katero je bilo določeno turškim četam. Vse to so zaplenili pri Gusinji.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Ustavoverna stranka gospodske zbornice se je konstituvala ter izvolila v načelnštvo kneza Colloredo-Mannsfelda in Schönburga, viteza Schmerlinga, vit. Hasnerja in dr. Ungerja. Stranka se hoče v tem zasedanju aktivno udeleževati razprav gospodske zbornice.

Stranke državnega zbora so se zjediniile o osebah, katerim se ima izročiti predsedništvo. Zdaj bode tudi levica imela svojega zastopnika v predsedništvu, kajti R. vit. Chlumecky se je izjavil, da sprejme izvolitev za drugega podpredsednika. Predsedništvo bode torej takó-le sestavljeno: Predsednik dr. Smolka, podpredsednika grof Rihard Clam-Martinic in Chlumecky.

Coroninijev klub se bode zopet oživel, kakor se poroča z Dunaja. Pristopili mu bodo nekateri poslanci iz Trsta, Istre in Goriške ter nekaj veleposestnikov iz Moravske in Dólenje Avstrijske. Klub bode brojil komaj kakih 15 članov.

Včeraj sešel se je hrvatski sabor; seja bila je bolj formelna, meritorično obravnavanje prične se še le v soboto. „Pravna“ stranka bode stavila predlog, naj se ban zaradi afére o arhivnih listinah posadi na zatožno klop.

V ogersko górenjo zbornico poklicalo se je, kakor poroča „P. Naplo“, 370 članov, med temi 21 nadvojvod. Za slednje bode odmenjena posebna klop, in sicer pred predsedniškim stolom. Imenovanje predsednika razglasilo se bode pri seji v ponedeljek.

Zdaj se skoro vsi listi bavijo z evropsko konferenco v Carigradu, katera se bode imela posvetovati, kako bi bilo možno rešiti vzhodno-rumeljsko vprašanje. Vsi listi izražajo nadejo, da bode možno nasprotujoče si zahteve vendar ugodno rešiti mirnim putem. Dasi se vse balkanske države oborožujejo, vendar to za zdaj še nima nevarnega značaja; oborožujejo se pač za slučaj, če bi trebalo braniti svoje interese z orožjem. Dokler je gibanje omejeno samo na vzhodno Rumelijo in Bolgarijo, je mirna rešitev še vedno možna.

Tuje dežele.

Italija ima mnogo opraviti z domačimi razmerami. V Siciliji je ljudstvo po koleri silno raz-

preko čela dé tožnim glasom: „Spominam se, spominam se! Ona zimska noč! . . . Tu pred tem kamenom pokleknil sem poleg svoje matere . . .“

Oči starčkove so žarele.

„Počakajte, počakajte!“ prične zopet Leon. „Moja mati učila me je neko molitev! . . .“

To rekši poklekne ter nekoliko časa nepremaknivši se molči, zbirajoč svoje misli, hotel se je po sili spomniti materine molitve. Naenkrat prične glasno govoriti:

„Vsemogočni, neskončno dobri Bog, daj mojemu očetu večni pokoj v nebesih; prizanesi onemu, ki me je naredil siroto; tolaži njega, ki se pokori namesto krivca; usmili se uboge moje matere ter varuj otroka nadlog!“

„Še slednji ta dokaz mi je bil potreben!“ jekne Mardoche. „Zdaj ni več dvojbe!“

Leon dalje kleči, zamišljen, obilne solze roneč. Mardoche ga prime za roko veleč: „Pojdite!“

Leon vzame svoj klobuk ter vstane. Oba se potem odstranita, koraka jočmolčé med lesenimi križi in nagrobnimi kameni. Zapustivši pokopališče Mardoche omrežna njegova vrata zapre. Na to kreneta po stranski poti, katera je vodila iz vasi.

burjeno in dogajajo se pogostoma prav resni neredi. Vlada poslala je v Sicilijo uže več batalijonov, da vzdržujejo red. — Italijanski listi z malimi izjemami radostno pozdravljajo bolgarsko gibanje. — Kralj poslal je mestnemu zastopstvu v Palermu zopet 100 000 frankov za reveže.

Poročali smo uže, da Črna Gora namerava ustanoviti redno, dobro izvežbano vojsko. Kakor se poroča iz Petrograda, odšlo bode od tam v Črno Goro več ruskih častnikov, da vežbajo nove vojake. Načelnik tem vojaškim učiteljem v Črni Gori bode kapitan ruske gardne pehote. Za zdaj je določeno, da ti ruski častniki ostanejo jedno leto v Črni Gori.

Najnovejša poročila iz Berolina gledé vprašanja o Karolinskih otokih ne glasijo se sicer tako, kakor bi bilo pričakovati. „Nordd. allg. Ztg.“ odločno oporeka vestem, katere so razširili listi, da je namreč med Španijo in Nemčijo doseženo uže popolno sporazumljenje. Ta list odločno zatrjuje, da zadeva ni še po polnem rešena, kajti nemška vlada odgovoriti ima še na slednje pisanje Španije. Kak pa bode ta odgovor, se zdaj še ne ve; načrt odgovora predložil se je cesarju, in poslal se bode v Madrid še le koncem tega tedna.

„Frankfurter Ztg.“ poroča, da je nemška vlada se izrekla, da se hoče popolnem odpovedati pravici do Karolinskih otokov, če jej Španija dovoli popolno trgovinsko prostost na vsej skupini otokov.

Dopisi.

Iz Postojine, 30. septembra. (Izv. dop.) Pospeševatelji pogozdovanja Krasa na Notranjskem.) Marsikateri je pred 10 leti, ko smo pričeli Kras pogozdovati, z glavo odkinaval, rekóč: „Iz tega ne bo nič, škoda za denar.“ Danes pa, ko je nad 200 ha Krasa na državne stroške vspešno pogozdenega, omenjeni kimalci debelo gledajo. Z zadovoljstvom moramo pa zabeležiti, da se je pričelo ljudstvo za pogozdovanje zanimati; da te besede niso prazne fraze, naj navedemo fakta:

1.) Gosp. Josip Dekleva, veliki posestnik v Postojini, nasadil je nad tri orale Krasa s smerekami in mecesni, kupil 23 oralov goloseka, kateri prostor bo s smerekami pogozdil, in ravno zdaj ima v delu gozdno drevesnico, katera bo dajala $\frac{1}{2}$ milijona sadik na leto. Sploh je ta posestnik veliko oralov pustega sveta v rodovitnega spremenil, ima lepe sadne vrte in krasno živino.

2.) Gosp. Josip Lavrenčič, posestnik v Postojini, kupil je nad 20 oralov na golo posekanib gozdnih delov, taiste s smerekami, katere se lepo razvijajo, nasadil, in okoli 18 oralov svojega gozda gozdnega plevela osnažil. Sploh skrbi ta neumorno delavni posestnik za zboljšanje gozdarstva, sadjarstva, živinoreje itd.

Bila sta sedaj zunaj na prostem polji ter lahko sta kramoljala.

Leon željno povpraša starčka: „Mardoche, vi ste poznali mojega očeta?“ — „Da.“ — „Natančno?“ — „Ne; videl sem ga le dvakrat: ko je umiral ter potem kot mrliča.“

Mladenč si zakrije obraz z rokama. Potem reče: „Vi ste ga videli, ko je umiral? Ali je z vami govoril?“ — „Govoril je z mano.“ — „O, povejte mi, kaj vam je rekel, povejte mi!“ — „Uže dolgo časa je od tega, pozabil sem!“ — „Vi niste pozabili, Mardoche, le povedati mi nečete.“ — „Morda imate prav! Če je pa temu tako, ne prašajte me po tem, kar vam hočem zamočati. Jaz imam svoje vzroke, da tako ravnam. Potrpajte: pride čas, ko vse izveste. Uže v nekoliko dneh, nádejam se, izveste reči, katere so meni samemu še neznane.“ — „Kako izvem te reči, če mi o tem ne pojasnite?“ — „Poslušajte! So rokopisi, ki so bili nekaj vlastnina vašega očeta. Kaj je v njih, ne znam. Morda vam bodo ključ k uganki, katero sem jaz sam rešil in koje bi rajši nikdar ne znali. Ako pa uganete iz onih listov, nu, potem mi vsaj ne bode treba, da vam stvar ovajam!“ —

3.) Gosp. Fran Novak, posestnik v Britofu, nasadil je uže okoli 7 oralov svojega Krasa z borovci. On vnema ondotne posestnike s prepričevalno besedo za pogozdovanje in s tem obnemu blagru veliko koristi. Ta rodoljub je pripomogel, da je država v ondotnem kraju nad 60 oralov Krasa po ceni pogozdila. Njemu na strani stoji:

4.) Gosp. Fran Kalin, nadučitelj v Britofu. On vceplje v mlada srca ljubezen do drevja in uči o koristi gozda, zategadelj pričelo je ljudstvo svoje prazne kamenite prostore v obilni meri pogozdovati. Za neumorno delavnost na tem polji hvaležni mu bodo potomci naši.

5.) Gosp. Ročan Andrej, posestnik na Colu, vzdržuje in oskrbuje uže več let gozdno drevesnico, iz katere je jemal drevesca in okoli 50 oralov Krasa nasadil. Danes gozdne sadike brezplačno drugim posestnikom deli in polagoma Kras pogozduje.

6.) Gosp. Josip Zelen, posestnik v Senožečah. Kdor je imel priliko g. Zelena pred 10 leti pri napravi gozdnih drevesnic in uredbi občinskega gozda opazovati, s srdom bi se moral obrniti od prebivalcev, kateri so mu zdaj tako nehvaležni. Pod njegovim županstvom bili sta dve gozdni drevesnici v Senožečah in okoličani, kakor tudi sama občina senožeška, pričeli so pogozdovati Kras. Občinske gozde je ravno g. Zelen tako lepo vredil, da so zdaj najkrasnejši v ondotni okolici. In ali ni g. Zelen spisal knjige: „O zboljšanju gospodarstva na planinah?“ Povedati pa moramo, da tudi današnji župan g. Demšar dobro nadaljuje, kar je prišel g. Zelen.

7.) Gosp. Josip Povh, posestnik v Nemški Vasi, nasadil je okoli 10 oralov Krasa in vplival na vaščane, da je mogla država tudi okoli deset oralov Krasa ceno pogozditi.

Konečno omenimo še naslednje posestnike in vasi, katere se za pogozdovanje Krasa več ali manj zanimajo: Matija Lavrenčič z Vrhpolja, Leopold Dekleva v Košani, Matija Valenčič iz Trnovega, J. Bajec iz Višenj, J. Dolenc, župan v Vipavi, Edvard Dolenc, graščak v Oreheku, Martin Srebot, posestnik iz Veverk, in vasi Knežak, Zagorje, Narin, Čepno, Št. Vid pri Vipavi in Kal.

Domače stvari.

— (Najvišji dar.) Nj. veličanstvo cesar izvolil je za zdaj za Šmohor na Korošem darovati 1000 gld., da se pomore po povodnji poškodovanim.

— (Odlikovanje.) Nj. veličanstvo cesar podelil je umirovljenemu stotniku prvega razreda gospodu Petru Petričiču, bratu ljubljanskega podžupana in trgovca gosp. Vaso Petričiča, plemstvo s častnim pridevkom „plemeniti“.

— (Priznanje.) C. kr. deželna vlada izrekla je gosp. Josipu Deklevi v Postojini pohvalno priznanje

„Vi tedaj veste, kje se ti papirji nahajajo?“ — „Da.“ — „In, ali mi to poveste?“ — „Papirji se nahajajo pod razvalinami posute hiše; skriti so v neki globini.“ — „Ali daleč od tukaj?“ — „V vasi Civry. Hočeva te papirje skupno poiskati.“ — „Tako, Mardoche, takoj!“ — „Ne, jutre po noči. Dotle potrpate, da dobom orodje, da odpravim kamenje.“ — „Skoro se ne upam, Mardoche vas zopet nečesa povprašati, in vender. . .“ — „Poznam vašo radovednost. A vender, kaj bi radi? Morda vam lahko odgovorim.“ — „Ste-li poznali mojo mater?“ — „Da. Poznal sem jo, ko je bila 20 let stara; ona je bila najlepša in najboljša deklica — taka nekako kakor sedaj Blanche na prištavi.“ — „Komu sem jaz podoben; materi ali očetu?“ — „Po lici? po lici niste podobni ne materi ne očetu.“ — „Ah! . . . Mardoche; ali je bila moja mati iz Saint-Irune?“ — „Ne baš od tam, a iz te okolice.“ — „Vi ste tedaj poznali tudi njeno družino?“ — „Se ve da.“ — „Ali imam v teh krajih še kaj sorodnikov?“ — „Da.“ — „O, dobri Bog mi je vas poslal, Mardoche! imenujte mi ime moje družine, moje matere!“ — „Ni mogoče! To je skrivnost, katere ne smem odkriti.“

za njegovo zaslužno in nesebično delovanje gledé pogozdovanja Krasa.

— (Spremembe pri učiteljstvu na Kranjskem.) Na Dobrovo prideta: g. Matija Rant, učitelj na Premu, kot nadučitelj in gospod. Leopoldina Rozman, učiteljica v Radovljici, na drugo učiteljsko službo. — Gosp. Peter Cebin gre na Prem, g. France Ivancec, učitelj v Sodražici pa v Dobropolje. — Gosp. Jakob Mencinger, nadučitelj v Boh. Bistrici, je umirovljen. — Umrli sta: g. Maks Strojani, učitelj v Voklem pri Kranji, in g. Pavel Zorè, učitelj v pokoji v Šmartinu.

— (Bogoslovne šole) prično se v ponedeljek, dne 5. t. m. Oglašanja vršijo se dne 3. t. m.

— (Promet na državni Rudolfovi železnici) se je včeraj zopet odprl. Popravila se je uže po slednjem dežji hudo poškodovana železniška gradnja.

— (Občinska volitev.) Pri volitvi novega občinskega predstojništva v Depalavasi v kameniškem okraji bili so izvoljeni, in sicer županom Valentin Colnar, občinskima svetovalcema pa Ivan Škerlep in Josip Steiner, vsi posestniki v Depalavasi.

— (Strela ubila.) Iz Kranja se poroča: Dne 27. m. m. vračal se je 45letni kočar Lavrencij Hudobivnik s Primskovega s svojima sinovoma Antonom in Francem domov iz gozda, kjer so nabirali gobe; med potom udarila je vanje strela ter jih ubila. Vsi poskusi, jih zopet oživiti, bili so brezuspešni. Hudobivnik zapustil je vdovo z dvema nedoletnima otrokoma.

— (Iz Višnje Gore) se nam poroča: Dne 27. m. m. pogorela je shramba posestniku Tomšiču na Hribu poleg Višnje Gore. Zanetili so baje otroci. Nevarnost je bila tudi za hišno poslopje velika, ker je primanjkovalo vode, ali vlekel je slučajno dober veter in je iskre na nasprotno stran odnašal. Škode ni mnogo. Naša brizgalnica delovala je dobro! Posestnik ni zavarovan.

— (Škoda po povodnji na Gorenjskem) Iz Radovljice se poroča, da je vsled slednjega obilnega deževja hudournik Dobršek poleg vasi Hrušice tako zelo narasel, da je dne 27. m. m. zasul tri metre visok in štiri metre dolg železniški most s sipom in kamenjem skoro poldrugi meter visoko; železniško progo v daljavi 48 metrov pa je skoro popolnoma razdejal. Most čez Savo z Javornika v Gorje je popolnoma razdejan. Škoda je velika.

— (Nesreča na morji) V ponedeljek je bilo v Trstu morje ves dan jako nemirno, bila je podmorska nevihta, takozvana „marea“, morje je izstopilo čez mole in nasproti „Hotel de la Ville“ čez brežino zidovje ter poplavalilo vse obrežje, da se ni niti moglo hoditi. V mestu je bilo sicer deževno, a ne viharo. Pri vsem tem pa je ob 9. uri zvečer morje postalo tako nemirno in je delalo tako visoke valove, da so se veliki ladiji, bark „Artiere“, lastnina g. Tuhtana z Reke, vtrgale verige obeh zakotvic in valovi so potem gnali ladijo proti veliki „digi“ pred novo luko, na kateri se je

Mladenič tožno povesti glavo. Po nekaj korakih pa zopet prične: „Mardoche, jaz bi rad govoril o svojem očetu.“ — „Govoriva tedaj o vašem očetu!“ — „On ni bil iz teh krajev doma?“ — „Ne, prišel je iz Champagne, kakor se zdi iz Rheimsa.“

„In nobeden ni ga poznal?“ — „Nobeden.“ — „Pa moja mati je vender poznala njegovo ime; ona vam je je gotovo imenovala.“ — „Ne; vaša mati je šla na tuje. Izvedeti je morala pač še-le pozneje o smrti vašega očeta.“ — „Če pomislim na molitev, ki me jo je učila in katero sem danes zopet našel v globelji svoje duše, moram priznati, da mi ta molitev ni povsem jasna: „Prizanesi onemu, ki me je naredil siroto; tolaži njega, ki se pokori namesto krivca!“ Kaj li ima to pomeniti? Tega ne morem umeti!“ — „Pa jaz razumem!“ mislil si je Mardoche. Glasno pa reče: „Morda se ne spominate natanko besed.“

Leon je zmajal z glavo. „Morda! morda!“ reče, potem pa nadaljuje: „Nisem pozabil, kar ste mi včeraj rekli, Mardoche! Ko ste me silili, naj odpotujem; ko ste ménili, da je zrak tega kraja nevaren za one, ki na potu postanejo, da obču-

razbila in potem pogreznola. Ker so bili c. kr. piloti precej pri rokah, rešilo se je vse oboje. Ladija, katera je držala okoli 400 tonelat, priplula je še le v ponedeljek in na krovu je imela bražilko.

— („Missa pro defunctis.“) *Ad quatuor voc inaequal. Aut I voce cum organo. Auctore Ig Hladnik. Op. 2.* Tako je naslov ravno izšli novi maši, katero je uglasbil znani cerkveni skladatelj Ig. Hladnik. Tiskana je v Ljubljani pri Jos. Rud. Milici ter stane 50 kr. Prijatelji cerkvene glasbe bodo gotovo radostno segli po njej.

Poslano.*

V „Slovenca“ št. 215. dolži nas nekdo iz Górenjega Logateca že drugič, da smo z nasilstvom iskali podpisov za znano peticijo do prečastitega knezoškofijstva in govori, kakor da bi pri podpisih se kaj nepoštenega uganjalo.

Ne zato, ker nas gosp. dopisnik pozivlje, da se opravičimo, temveč zato, ker bi vendar le kdo takim nepremišljenim dopisom kaj verjeti utegnil, prisiljeni smo, stvar nekoliko pojasniti.

Podpisani bili smo naprošeni od veljavnih mož naše občine, da preskrbimo za dotično peticijo v Dólenjem Logatcu, na Čevcih, Brodu in na Martinhribu podpise občanov, kar smo, dobro poznavši željo ljudstva, radi in lahko storili.

V Blekovi vasi jih nismo iskali in tudi nikdo v peticiji vpisan ni, zato nas malo briga, kaj da tam gospodu dopisniku o peticiji govoré.

Posestniki in sploh občani zvrsteni so v peticiji po posameznih vaséh in hišnih številkah takó, da je razpogled olajšan in vsaka zmešnjava izključena.

Ljudstvo se je prostovoljno in z velikim navdušenjem vpisavalo zadovoljno, da mu je prilika dana, izraziti s tem svoje opravičene želje do najmerodajnešega mesta.

Ka jamčimo za istinitost naše te izjave s svojimi podpisi, pozivljemo gosp. dopisnika, da nam javno pové, kdo je zoper lastno voljo v peticiji vpisan in kaj da je pri podpisih nepoštenega.

Ako tega ne stori z dokazi, izrekel je sam o sebi sodbo.

Dólenji Logatec, dne 24. septembra 1885.
Mat. Gorjanc, Jos. Smolé, Tom. Tollazzi, Anton Musec, ckm., posestniki v Dól. Logatci.

* Za vsebino in obliko tega dopisa ne prevzame uredništvo nikake odgovornosti.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 30. septembra. Bratiano odpotoval je popoldne v Berlin; tam ostane najbrže dva dni ter se potem skozi Dunaj vrne domov.

Pariz, 30. septembra. Poročila iz Carigrada od včeraj zvečer pravijo, da so vsi poslaniki, izimši jednega, dobili instrukcije za udeležbo pri posvetovanjih, katere se prično najbrže danes pod predsedstvom grofa Cortija.

dujejo mimo idočo krasno deklico: — onda ste gotovo mislili na smrt mojega očeta; ne-li?“ — „Takó? Tedaj na tak način sem se bil izrazil? Nu, ne smatrajte mojih besed kot resne! . . .“ — „Mardoche, mojega očeta so ubili; moral je imeti kakega sovražnika tukaj?“ — „Ni imel nobenega sovražnika; saj sem vam povedal, da ga ni nikdo poznal.“ — „Dobro, a kaj je potem bilo povod strašnemu temu zločinu?“ — „Moj Bog, jaz vam o tem morem le toliko povedati, kolikor sem sam slišal. Vsak drugi vé le toliko kakor jaz. Pravijo, da je hotel morilec svojo žrtvo oropati.“ — „In ali je malopridnik ušel kazni?“ — „Ne, malopridnika, kakor ga vi imenujete, prijeli so koj drugi dan; potem so ga obsodili. . . .“ — „K smrti?“ — „Skoro toliko! Obsodili so ga k dožitemu posilnemu delu.“ — „Ali še živi?“ — „Morda. Nič več ni bilo slišati o njem.“ — „Kako mu je bilo ime?“ — „Jean Renaud.“ — „Jean Renaud!“ ponavlja Leon zamolklim glasom. „Tega prokletega imena ne pozabim nikoli!“

(Dalje prihodnjé.)

Kopenhagen, 30. septembra. Bolgarska posebna komisija do cara je sim dospela; Giers se zvečer pričakuje.

Niš, 30. septembra. Kralj je zvečer sim dospel.

Sredce (Sofija), 30. septembra. Knezov ukaz zapoveduje poveljnikom, naj preprečijo vsak konflikt, naj varujejo varnost prebivalcev ter zabranijo prestop meje. Kdor bi nasproti ravnal, ga čaka stroga kazen.

Atene, 30. septembra. Čete se neprestano pošiljajo na mejo. — Poročila iz provincije pravijo, da je kraljev govor napravil velik utis; v mnogih mestih vrše se shodi za akcijsko politiko.

Kalkuta, 30. septembra. Grozen vihar razdejal je v Falsepointu v Bengale priprave za ladje. Okolo 300 oseb je izgubilo življenje.

Telegrafično borzno poročilo z dne 1. oktobra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	81.85
» » » » » srebro	82.45
Zlata renta	109.90
5% avstr. renta	99.20
Delnice narodne banke	860.00
Kreditne delnice	281.75
London 10 lir sterling	125.85
20 frankovec	9.99
Cekini c. kr.	5.97
100 drž. mark	61.95

Tuji.

Dne 29. septembra.

Pri **Malič**: Stollreither iz Baden-Badenu. — Müller iz Augsburga. — Dr. Lipp, gimnaz. ravnatelj, iz Rehthala. — Schult, tovarniški vodja; Eder, Kreschmann, Kolinsky in Piker, trgovci, z Dunaja. — Hübner, praktikant, iz Albe. — Schwabe, tovarniški vodja, iz Leobersdorfa. — Goryer, trgovec, iz Trsta. — Zier, trgovec, in pl. Gasteiger, stotnikova soproga, z obitelji, iz Celovca. Pri **Slonu**: Wolf, trgovec, s soprogo, iz Norimberke. — Dr. Tschögl, odvetnik, z Dunaja. — Roma iz Inomosta. — Ožbolt, trgovec; Schneider, mesar, s sinom; Maglieri in Zupardi iz Trsta. — Venedig, duhovnik, iz Ormoža. Pri **Bavarskem dvoru**: Nussio in Alberto, lesotročca, iz Bassana. — Huzich, topn. podčastnik, s soprogo, iz Celovca. Pri **Virantu**: Kalinger, učitelj, s soprogo, iz Toplice. — Jeršan, posestnik, iz Unca. — Fajfar, pravnik, z Dunaja. — Pele, posestnik, iz Ribnice.

Umrli so:

Dne 29. septembra. Vincencij Jenko, pekov. mojstra sin, 2½ mes., Marije Terezije cesta št. 5, osepnice.

V civilni bolnici:

Dne 28. septembra. Josip Kodermann, delavec, 68 l., pnevmonija. — Karolina Lapajne, delavka, 31 let, opešanje.

Tržne cene.

V Ljubljani, 30. septembra.

Hektoliter baneške pšenice velja 6 gld. 95 kr., domače 6 gld. 50 kr.; reš 5 gld. 53 kr.; ječmen 4 gld. 37 kr.; oves 2 gld. 92 kr.; ajda 4 gld. 71 kr.; proso 5 gld. 4 kr.; turšica 5 gld. 40 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 50 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 90 kr., salo po 80 kr., špeh po 54 kr., prekajen pa 66 kr., maslo (sirovo) 84 kr., jajce 2½ kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 56 kr., svinjsko 62 kr., drobniško po 34 kr. — Piške po 50 kr., golob 17 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 78 kr., slame 1 gld. 78 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 50 kr.; mehkih 5 gld. 50 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (v skladišču) 24 gld., belo 20 gld.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
30. septbr.	7. zjutraj	738.26	3.9	bzv.	megla	0.00
	2. pop.	737.71	16.4	jzpd. sl.	jasno	
	9. zvečer	739.64	8.6	szpd. sl.		

Poštni ekspeditor ali ekspeditorica

se takoj v službo sprejme na pošti v Horjulu. Mesečna plača je 17 gld. Prošnjiki naj se oglašijo takoj pri gosp. Matevžu Šuštersiču, županu in poštnem ekspedijentu v Horjulu. (151) 2—1

Umetne

zobe in zobovja

vdevlje po najnovejšem **amerikanskem** načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje **plombovanja** in vse **zobne operacije** (39) 51

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, 1. nadstropje.

Odgovorni urednik J. Naglič

V našem založništvu se dobiva:

Odkritje Amerike.

Predelal **H. Majar.**

Trije deli — 436 strani, 8°. Vsi trije zvezki v platno skupe vezani 1 gld. 60 kr., po pošti 10 kr. več; posamični zvezki pa po 60 kr., oziroma po pošti 65 kr.

O tej knjigi piše prvi naš leposlovni list «Ljubljanski Zvon»:

«Lep dar slovenski mladini. Vsak prijatelj naše mladine in književnosti naše bode zategadelj hvaležen franciskanskemu patru Hrizogonu Majarju, da je lepo knjigo Campejevo priredil slovenski mladini. Prišla je na svetlo v Ljubljani pri Bambergu in ves naslov jej je: «Odkritje Amerike.» Predelal H. Majar. Poučno zabavna knjiga v treh delih o I. Kolumbu, II. Kortesu, III. Pisaru. Papir je, kakor se taki knjigi spodobi, močan, tisk lep, pravilen in razločen, vsa vnanja oblika prijetna in prikupljiva in tudi cena blizu 30 tiskovnih pol obsežni, trdno v platno vezani knjigi ne previsoka. Ako se ozremo po naši književnosti, pritegniti moramo, da razun Ciglar-Tomšičeve «Sreče v nesreči» ne poznamo knjige, ki bi tako prijala mladim slovenskim bralcem, kakor Majarjevo «Odkritje Amerike». Preverjeni smo, da se ta lepa knjiga skoro udomači po slovenskih hišah in šolskih knjižnicah.»

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Vožni red Rudolfove železnice,

veljaven od 1. junija 1885.

Ljubljana-Terbiž.

Postaje	Odobni vlaki			
	1. 2. 3. razred po noči	1. 2. 3. razred zjutraj	1. 2. 3. razred dopold.	1. 2. 3. razred zvečer
Ljubljana, juž. želez. odh.	12.15	6.40	11.40	6.35
Ljubljana, Rud. želez. »	12.19	6.44	11.45	6.39
Vižmarje »	12.29	6.53	11.55	6.48
Medvode »	12.41	7.04	12.07	6.59
Loka »	12.56	7.17	12.21	7.12
Kranj »	1.12	7.31	12.38	7.26
Podnart-Kropa . . . »	1.30	7.48	12.56	7.43
popol.				
Radovljica (m. p.) . . »	1.49	8.05	1.14	8.—
Lesce-Bled »	1.55	8.12	1.24	8.08
zjutraj				
Javornik »	2.16	8.29	1.46	8.25
Jesenice »	2.27	8.39	1.57	8.33
Dovje »	2.47	8.56	2.18	8.49
Kranjska Gora »	3.16	9.21	2.48	9.11
Rateče-Bela Peč . . . »	3.31	9.37	3.03	9.24
Terbiž prih.	3.48	9.55	3.20	9.38

Terbiž-Ljubljana.

Postaje	Odobni vlaki			
	po noči	zjutraj	popol.	zvečer
Terbiž odh.	12.36	7.28	1.10	6.20
Rateče-Bela Peč . . . »	1.01	7.44	1.30	6.39
Kranjska Gora »	1.22	7.57	1.46	6.53
Dovje »	1.55	8.22	2.19	7.19
Jesenice »	2.23	8.41	2.43	7.41
zjutraj				
Javornik »	2.30	8.47	2.50	7.48
Lesce-Bled »	2.56	9.06	3.15	8.13
Radovljica (m. p.) . . »	3.03	9.12	3.22	8.21
Podnart-Kropa »	3.27	9.29	3.44	8.44
Kranj »	3.47	9.45	4.02	9.03
Loka »	4.06	9.59	4.20	9.20
dopol.				
Medvode »	4.21	10.12	4.34	9.34
Vižmarje »	4.34	10.23	4.46	9.46
Ljubljana, Rud. žel. prih.	4.44	10.31	4.55	9.55
Ljubljana, juž. žel. . . »	4.50	10.35	5.—	10.—

Knjigotržnica

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bambergova

Ljubljana

Kongresni trg štev. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in vnanjih učilnicah, posebno na c. kr. višji gimnaziji, c. kr. višji realki in tukajšnji c. kr. možki in ženski učiteljski vadnici, zasebnih, ljudskih in meščanskih šolah vpeljanih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, na pol ali trdo vezanih, po zelo nizkih cenah.

Zapisniki uvedenih učnih knjig oddajejo se brezplačno.

(137) 16—12

Tiskata in zalagata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani

Samo «Richterjev Pain-Expeller z kotvico»

je pravi, in ta preparat, s kojim se kot znano čudovito povojno ozdravlja protin (giht) in revmatizem. To staro, skušeno domače zdravilo se prodaja po 40 in 70 kr. skoro po vseh lekarnah. Glavna zaloga: Lekarna «pri zlatem levu», Praga, Staro mesto. V Ljubljani: E. Birschtz.

(145) 10—1

V knjigarni Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
se dobivajo:

Josipa Jurčiča Zbrani spisi.

I. zvezek: **Deseti brat**. Cena 1 gld.
II. zvezek: **Pripovedni spisi**: Jurij Kozjak, Spomini na deda, Jesenska noč mej slovenskimi polharji, Spomini starega Slovenca. — Cena 70 kr.
III. zvezek: **Pripovedni spisi**: Domen, Jurij Kobila, Dva prijatelja, Vrban Smukova ženitev, Golida, Kozlovskova sodba. — Cena 70 kr.
IV. zvezek: **Pripovedni spisi**: Tiho-tapec, Grad Rojine, Klosterski žolnir, Dva brata. — Cena 70 kr.
V. zvezek: **Pripovedni spisi**: Hči mestnega sodnika, Nemški vâlpet, Sin kmetskega cesarja, Lipe, Pipa tobaka, V vojni krajini. — Cena 70 kr.

Jurčičevi zbrani spisi se dobivajo tudi v lične platnice vezani, vsak zvezek po 50 kr. več.

Kdor se želi po pošti naročiti, naj blagovoljno po nakaznici za poštnino pri vsakem zvezku 10 kr. priloži. (11) 39

Za prihodnje leto 1886.

V zalogi
Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani
je izšla:

Slovenska Pratika

za navadno leto 1886.

Cena eni Pratici 13 kr. — Razpečevalcem dajemo našo Pratico jako cenejšo.